



Om rebusar

En rallyrebus består oftast av bokstäver och/eller siffror, men kan också vara ett ljudklipp, ett foto, en charad, ett fysiskt föremål eller någon sorts installation.

Att lösa en rebus innebär att man associerar och på olika sätt manipulerar tecknen så att det blir ett namn på en geografisk företeelse som finns på rallykartan, t.ex. en ort, ett torp eller en sjö. Alla utskrivna namn på kartbladet kan vara en rebuslösning, även beskrivande namn som "Naturreservat" eller "Reningsverk". Däremot kan inte endast siffror vara en lösning, t.ex. höjdangivelser eller vägnummer.

Normalt bortser man från mellanslag och specialtecken i kartnamnen, så "S:t Görans församling" är en giltig tolkning av rebuslösningen STGÖRANSFÖRSAMLING. Däremot är inte rebuslösningarna GÖRAN, STGÖRANS eller FÖRSAMLING giltiga för detta kartnamn, eftersom en rebuslösning måste innehålla hela kartnamnet.

Tecken i rebusen

Siffror i en rebus kan stå för grundämnen i det periodiska systemet, datum, telefonnummer, romerska siffror eller något annat som kan associeras till bokstäver.

Bokstäver i en rebus kan läsas som de är, men även tolkas som grundämnen eller romerska siffror och därför utbytas mot tal. Länsbokstäver, partibeteckningar och andra allmänt kända förkortningar kan utgöra en del av rebusen.

Vanligtvis är rebusar skrivna med enbart versaler. Små bokstäver och specialtecken som bindestreck, kolon och parenteser kan ha en särskild betydelse.

Rebuslösande

Under rebuslösandet är det fritt fram att lägga till och ta bort mellanslag och skiljetecken för att underlätta läsning och förståelse. Däremot måste bestämd form, tempus, plural och andra böjningsformer bibehållas.

Lösningen av en rebus består i allmänhet av flera operationer som kombineras:

- Association – hela rebusen eller en del associeras till något annat.
- Sifferassociation – siffror associeras till bokstäver eller ord. Bokstäver och ord kan naturligtvis också associeras till siffror.
- Utbyte – en eller flera bokstäver byts mot andra, läggs till eller tas bort. Innan lösningen är klar måste de dock återställas.
- Vändning – hela rebusen vänds baklänges. Innan lösningen är klar måste hela rebusen vändas tillbaka igen.
- Omskrivning med prepositioner som "i" och "om".

Exempel

Här följer några exempel på rebusar tagna från tidigare rallyn.

Associationsrebusar

Associationer är det mest grundläggande i rebuslösandet. Utan fantasi, ingen lösning. Det gäller att hitta en synonym, att generalisera eller att exemplifiera en del av rebusen eller hela.



Om rebusar

Rebus	Lösning	Motivering
En tavelram	BJÖRNFOTEN	Björnens fot kallas ram
En kryddbuk med dragon	ISÅSEN	Dragon ingår i många såser
Rallyledningen sjöng "Du käre lille snickerbo"	TILLFLYKTEN	Snickerboa är en tillflykt för Emil i Lönneberga
En skål med marshmallows, smågodis och kolasås	GOTTRÖRA	Typisk röra av gotter
TALLMOGÅRDEN	FLÄSKBERGSKUR	Tallmogården var ett klassiskt hälsohem

Utbytesrebusar

En eller flera bokstäver i rebusen byts ut, läggs till eller tas bort, och rebusen löses vidare. Alla bokstäver som bytts ut måste sedan bytas tillbaka längre fram i lösningen. Har man t.ex. bytt A mot B, måste man alltså senare byta B mot A för att rebuslösningen skall vara korrekt. På samma sätt måste tillagda bokstäver tas bort och borttagna bokstäver återställs innan lösningen är klar. Positionen i ordet spelar ingen roll.

Rebus	Lösning	Motivering
ÄCK	AKEN	ÄCK Lägg till N NÄCK Associera NAKEN Ta bort N AKEN
BUSAN	KNÖSEN	BUSAN Byt S till L BULAN Associera KNÖLEN Byt tillbaka L till S KNÖSEN
JRÖNCHARLIEBROWN POMMERMEDBARN	FÄRJKARLSTORP	JRÖNCHARLIEBROWNPOMMERMEDBARN J → G, P → K GRÖN CHARLIE BROWN KOMMER MED BARN Ass. FÄRG KARL STORP G → J, K → P FÄRJKARLSTORP



Om rebusar

Baklängesrebusar

Hela rebusen vänds baklänges och löses vidare. Innan lösningen är klar måste hela rebusen vändas tillbaka igen.

Rebus	Lösning	Motivering
GIDLLAFNE	VILAN	GIDLLAFNE Vänd baklänges ENFALLDIG Ta bort L ENFALDIG Associera NAIV Sätt tillbaka L NALIV Vänd framlänges VILAN
LEGÅFRRUBLEGÅFSDUTS	ARNÖHUVUD	LEGÅFRRUBLEGÅFSDUTS ← STUDSFÅGELBURRFÅGEL U → A, -R STADSFÅGEL BURFÅGEL Ass. DUVA HÖNA A → U, +R DUVU HÖNRA → ARNÖHUVUD

I-rebusar

En eller flera bokstäver flyttas eller grupperas om med hjälp av prepositionen ”i”. Även andra prepositioner som ”om”, ”mellan”, ”efter” etc. kan förekomma.

Rebus	Lösning	Motivering
ARLA	RIALA	ARLA i R i ALA
FÅGELIURAN	GÖKAN	FÅGEL I URAN i UR FÅGEL AN = URFÅGEL AN Ass. GÖK AN

**Om rebusar**

PFLAANOMMM	PLÅGAN	PFLAAN OM MM Om PFLA MM AN = P FLAMMAN Ass. P LÅGAN
RSTAI	ORMSTA	RSTAI Om RI OM STA I O R MSTA

Strängt taget kan vilken ord som helst tolkas som en bokstavlig instruktion i en rebus, t.ex. ”utan”.

Rebus	Lösning	Motivering
GNINDDYRKGNTOB UTANKAM	STRÖM	GNINDDYRKGNTOBUTANKAM ← MAKNATU BOTONGKRYDDNING Ass. MAKNATU MÖRTSMAK → KAMSTRÖM UTAN KAM Utan STRÖM
RKAN	KURRAN	RKAN Ur K UR RAN

Dessa två rebusar är dock av det mer ovanliga slaget.

Sifferrebusar

Sifferrebusar är egentligen ingenting annat än rebusar där siffror associeras till bokstäver eller tvärtom. Det allra vanligaste är att periodiska systemet är inblandat, men även namnsdagar och romerska siffror är mycket populära att använda i rebusar.

Rebus	Lösning	Motivering
91352658	KIMSTA	91352658 ← 58 62 53 19 Periodiska systemet At Sm I K → KIMSTA



Om rebusar

71102357	LURA	71102357 Per. syst. N Ds V La i SV I ND LA Ass. LURA
XLBULA	OLHAMRA	X LBULA Romersk siffra TIO LBULA i OLBUL T A Ass. OLHAMRA
s912	SANNA	s912 = S 9/12 Namnsdag S ANNA
35	STRÖM	35 ← 53 Per. syst. → Ass. STRÖM

Observera att I *måste* vändas i den sista rebusen, trots att resultatet blir detsamma framlänges som baklänges. Eftersom 35 vändes baklänges i början måste hela rebusen förr eller senare vändas tillbaka för att lösningen skall vara giltig!